

TOIMINTAKERTOMUS VUODESTA 2014

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 12.3.2015.

1. YLEISTÄ

Vuoden 2014 aikana Finnwatch tuotti perustehtävänsä mukaisesti yritys vastuukysymyksiä tarkastelevia tutkimuksia ja teki vaikuttamistyötä toimintasuunnitelmassa määriteltyjen painopisteiden mukaisesti keskittyen yritystoiminnan ihmisoikeusvaikutuksiin, verosuunnittelun globaaleihin vaikutuksiin sekä elämiseen riittävään palkkaan. Tutkimuksia tuotettiin jäsenten toimeksiannoista sekä Ihmisarvoisen työn ohjelman ja Kestävän talouden ohjelman kautta.

Vuosi 2014 oli Finnwatchin 2012–2014 strategiakauden viimeinen vuosi, jonka aikana aloitettiin valmistelut uuden strategian laatimiseksi.

2. TUTKIMUKSET, SELVITYKSET JA ARTIKKELITUOTANTO

Vuonna 2014 laadituista tutkimuksista viisi piti sisällään kenttätutkimusta. Kenttätutkimusta tehtiin Thaimaassa, Malesiassa, Kiinassa, Intiassa ja Mosambikissa. Finnwatchin tutkimustoiminnan eettistä ohjetta noudatettiin kaikissa julkaistuissa tutkimuksissa.

- 7.1.2014 Messinkilaattojen valtakunta. Pöytälaatikkoyritysten rooli suomalaisyritysten toiminnassa.
Rahoittaja: Kestävän talouden ohjelman kumppanijärjestöt, Liikesivistysrahastoja ja ulkoasiainministeriö
- 21.01.2014 Ojasta allikkoon. Seurantatutkimus Halvalla on hintansa-raportin vaikutuksista.
Rahoittaja: Ihmisarvoisen työn ohjelman kumppanijärjestöt
- 30.3.2014 Huolenpitoa käsistä, ei työntekijöistä. Työolot Siam Sempermedin käsinetehtaalla
Rahoittaja: Ihmisarvoisen työn ohjelman kumppanijärjestöt
- 13.5.2014 Eläkkeitä muiden maiden verorahoilla? Työeläkesijoittaminen ja vastuullinen veronmaksu
Rahoittaja: Kestävän talouden ohjelman kumppanijärjestöt, palkansaajajärjestö ja ulkoasianministeriö
- 16.9.2014 Viidakon lait palmuöljytuotannossa. Palmuöljyostojen vastuullisuus Suomessa.
Rahoittaja: Ihmisarvoisen työn kumppanijärjestöt ja ulkoasiainministeriö
- 1.10.2014 Rikkinäinen veropalapeli. Oikeudenmukaisuuden toteutuminen Suomen solmimissa verosopimuksissa
Rahoittaja: Kestävän talouden ohjelman kumppanijärjestöt, palkansaajajärjestö ja ulkoasiainministeriö
- 9.12.2014 Painoteollisuus Kiinassa
Rahoittaja: Ihmisarvoisen työn kumppanijärjestöt ja ulkoasiainministeriö

Vuoden 2014 aikana kirjoitettiin pitkälti myös SASK:n tilauksesta toteutettu elämiseen riittävää palkkaa käsitellyt selvitys sekä Wärtsilän arvoketjuja Intiassa ja Mosambikissa käsitellyt selvitys. Näiden julkistus siirrettiin kuitenkin vuoden 2015 puolelle.

Selvitysten ja tutkimusten lisäksi Finnwatch julkaisi vuonna 2014 yhteensä 38 verkkosivuartikkelia ja -uutista.

Finnwatch julkaisi myös ensimmäisen vaalikyselynsä vuonna 2014 eurovaalien yhteydessä. Kyselyselvitykseen osallistui yhteensä 14 ehdokasta ja kuusi puoluesihteerä:

5.5 2014 Puolueiden veroparatiisitalouteen liittyvissä kannoissa on eroja
Artikkeli sai tukea Eurooppatiedotuksesta

3. VIESTINTÄ

Mediaviestintä

Finnwatchin julkaisuista viestittiin toimittajille ja tiedotusvälineille lähettämällä tiedotteita ja järjestämällä julkistamistilaisuuksia. Vuoden aikana järjestettiin kaksi lehdistötilaisuutta. Raporttien kohderyhmien kannalta tärkeimpiin toimittajiin oltiin myös henkilökohtaisesti yhteydessä.

Mediatiedotuksessa panostettiin erityisesti laajalevikkisiin valtakunnallisiin tiedotusvälineisiin, suurimpiin maakuntalehtiin, järjestölehtiin sekä julkaisujen teemojen kannalta relevantteja toimialoja seuraaviin lehtiin.

Finnwatch otti käyttöönsä mediaseurannan mahdollistavan Meltwater-työkalun vuoden 2014 alussa. Finnwatchin saama mediahuomio kasvoi vuoden 2014 aikana ja järjestön rooli yritysvastuukysymysten asiantuntijana jatkui. Mediahuomion kasvua selitti osaltaan tutkija Andy Halli Thaimaassa jatkunut oikeudenkäynti. Kestävän talouden ohjelman myötä Finnwatchin rooli vero-oikeudenmukaisuuden asiantuntijana vahvistui. Erityisen tärkeässä roolissa näkyvyyden lisääntymisessä oli toukokuussa 2014 julkaistu ja laajasti uutisoitu *Eläkkeitä muiden maiden verorahoilla?* -raportti.

Lisäksi Meltwaterista saatujen tietojen mukaan Finnwatchin saama kansainvälinen huomio lisääntyi huomattavasti vuoden 2014 aikana, mikä on nähtävissä myös verkkosivustojen englannin kielisen version runsailla verkkovierailuilla. Kansainvälistä näkyvyyttä lisäsi erityisesti syyskuussa julkaistu *Viidakon lait palmuöljytuotannossa* -raportti sekä Finnwatchin tutkijan Andy Hallin oikeudenkäynti Thaimaassa.

Kaikkien vuoden 2014 aikana tulleiden mediaosumien yhteenlaskettu määrä oli lähes 1700.

Suora viestintä kansalaisille

Yhdistyksen verkkosivujen uudistusta jatkettiin vuoden 2014 aikana. Verkkosivujen ylläpito muutettiin uudelle palvelimelle, joka helpottaa ja yksinkertaistaa sivuston ylläpitoa.

Finnwatchin Facebook-sivujen fanimäärä nousi vuoden 2013 lopun 1600:sta 2300 faniin.

Facebook-viestintään ei käytetty rahaa.

Finnwatch avasi myös Twitter-tilin vuoden 2014 puolivälissä. Seuraajien määrä vuoden 2014 lopussa oli noin 200.

4. JÄSENISTÖ, YHTEISTYÖJÄRJESTÖT JA VARAINHANKINTA

Finnwatchin toimisto tiedotti hallituksen jäsenille operatiivisesta toiminnasta sähköpostikoosteilla. Hallitukselle pyrittiin toimittamaan etukäteen myös tiedotteiden ja raporttien sisällöt. Finnwatchin tutkimusten julkaisuajankohdat ja aiheet sovittiin yhdessä rahoittajien ja kumppanijärjestöjen kanssa. Jäsenjärjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien asiantuntemusta käytettiin hyväksi raporttien sisällön relevanssin ja oikeellisuuden varmistamiseksi.

Ihmisarvoisen työn ohjelman yhteistyökumppaneita kuultiin erillisissä kuulemistilaisuuksissa ja tutkimusaiheet valittiin järjestöiltä tulleiden ehdotusten pohjalta. Kumppaneille tiedotettiin tutkimushankkeiden ja niihin liittyvän vaikuttamistyön etenemisestä myös erillisillä sähköpostikoosteilla. Myös Kestävän talouden ohjelman kumppaneita tavattiin säännöllisesti vuoden 2014 aikana.

Vuonna 2014 Finnwatchiin ei liittynyt uusia jäsenjärjestöjä. Ihmisarvoisen työn ohjelman kumppaneina jatkoivat Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL, Tehy, Ammattiliitto Pro, Suomen Elintarviketöyläisten Liitto SEL, TEAM, Solidaarisuus ja Palvelualojen Ammattiliitto PAM. Kestävän talouden ohjelman kumppaneina toimivat SAK, STTK, Akava, Kepa ja Attac.

5. MUUT SIDOSRYMÄT JA VAIKUTTAMISTYÖ

- Yhdistys jatkoi aktiivista dialogia yritysten kanssa. Vuoropuhelua käytiin erityisesti Finnwatchin tuottamiin julkaisuihin liittyen, mutta yrityksiä tavattiin myös muissa merkeissä. Kiinnostus Finnwatchin työhön ja yritysvastuuasiantuntemukseen kasvoi selvästi, mikä näkyi kasvavina yritystapaamisten ja puhujapyyntöjen määrinä.
- Finnwatchin resursseista huomattava osa jouduttiin jälleen käyttämään thaimaalaisen Natural Fruit -yrityksen Finnwatchin tutkija Andy Hallia vastaan nostaman oikeusjutun seuraamiseen ja valmisteluun. Ensimmäinen oikeudenkäynti käytiin syyskuussa 2014 ja Finnwatchin toiminnanjohtaja Sonja Vartiala osallistui oikeudenkäyntiin Thaimaassa todistajana ja observoijana. Andy Hallia vastaan nostettu ensimmäinen oikeusjuttu hylättiin thaimaalaisessa tuomioistuimessa lokakuussa 2014.
- Finnwatch toimi aktiivisesti European Coalition for Corporate Justice ECCJ:ssä ja Finnwatchin edustaja osallistui vuonna 2014 ECCJ:n vuosikokoukseen Berliinissä. Lisäksi Finnwatch jatkoi jäsenyyttään avoimempia rahoitusmarkkinoita ajavan Financial Transparency Coalition -verkostossa sekä yritysten valtaa EU:ssa valvovassa Alter-EU -verkostoissa.
- Vuoden 2014 aikana Finnwatch toimi yhteistyössä Tax Justice Networkin, Eurodadin sekä muiden vero-oikeudenmukaisuutta edistävien kansainvälisten järjestöjen ja verkostojen kanssa.
- Finnwatch osallistui aktiivisesti työ- ja elinkeinoministeriön alaisen yritys- ja yhteiskuntavastuun neuvottelukunnan (YHVA) toimintaan.

- Osana Kestävän talouden ohjelmaa Finnwatch osallistui vaikuttamistapaamisiin muun muassa työeläkelaitosten- ja rahastojen kanssa, otti osaa järjestöjen verokampanjan suunnittelutyöhön sekä teki yhteistyötä Attacin vero-oikeudenmukaisuuskampanjassa.
- Finnwatch osallistui ay-järjestöjen ja poliittisten puolueiden koulutustilaisuuksiin sekä eri kansalaisjärjestöjen tilaisuuksiin, kävi dialogia ministeriön erityisavustajien kanssa sekä tapasi YK-periaatteiden kansallista toimeenpanoa pohtivan työryhmän virkamiehiä.

Vuonna 2014 Finnwatch lähetti neljä virallista kannanottoa itsenäisesti tai yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Finnwatchin lausunnot ja kannanotot vuonna 2014:

1.7.2014	Järjestöjen kirje komissaari Barnierille pankkien maakohtaista raporttia koskevasta direktiivihankkeesta
1.6.2014	Järjestöjen kirje OECD:n verokomitean edustajille BEPS-toimintasuunnitelman kehittämiseksi
6.6.2014	Lausunto yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden kansallisesta toimeenpanoehdotuksesta
5.2.2014	Järjestöjen lausunto YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden kansallisen toimeenpanosuunnitelman valmistelusta

6. HENKILÖSTÖ

Yhdistyksessä työskenteli vuonna 2014 yhteensä viisi työntekijää: kaksi tutkijaa, tutkijan sijainen, tutkimusassistentti ja toiminnanjohtaja. Päivi Pöyhönen jätti tehtävänsä tutkijana kesällä 2014 ja hänen sijaisekseen määräaikaiseen työsuhteeseen palkattiin Maikki Salmivaara. Salmivaaran sijaisuus päättyi lokakuussa 2014 ja uuden tutkijan rekrytointi siirrettiin vuodelle 2015. Toiminnanjohtajana jatkoi Sonja Vartiala sekä tutkijana ja lakimiehenä Henri Telkki.

Finnwatchin toimistolla työskenteli vuonna 2014 myös työelämävalmennettava Sanna Ristimäki, joka jatkoi palkattuna tutkimusassistenttina työelämänvalmennusjaksonsa jälkeen.

7. TALOUS

Yhdistyksen taloustilanne vuonna 2014 oli hyvä ja rahaa pystyttiin siirtämään taseeseen puskuriksi mahdollisia taloudellisesti haastavampia vuosia varten.

Yhdistyksen tuotot vuonna 2014 olivat 258 405,8 euroa ja menot 253 533,73 euroa. Jäsenmaksutuloja oli 6 500 euroa. Ulkoministeriöltä saatiin 50 000 euroa hankerahoitusta viestintä- ja globaalikasvatushankkeeseen.

Ylijäämää vuodelta 2014 kertyi 11 382,84 euroa. Palkansaajasäätiö myönsi joulukuussa Finnwatchille ylimääräisen 40 000 euron tuen Kestävän talouden ohjelmaan. Ennakkona saatu tuki käytetään vuoden 2015 aikana.